

Skolutbyte blev biståndsprojekt; Jobbar för rent vatten i Manga Hill

För fyra år sedan fick My Wentzel möjlighet att resa till Kenya som elevrepresentant vid ett skolutbyte. Hon gick då andra året på gymnasiet på Lindeskolan i Lindesberg. Det blev en resa som tände ett engagemang stort nog för att hon idag arbetar för att lösa frågan om rent vatten i en hel by i västra Kenya. Av skolutbytet har det blivit "WAIK - Water Aid in Kenya".

Text: Pelle Söderbäck Foto:WAIK/My Wentzel

Vi träffas på ett fik i Lindesberg. My är hemma och jobbar på ICA. Bakom sig har hon ett folkhögskoleår med Afrikainriktning, några resor tillbaka till Kenya, säsongsjobb i Sälen och ett brinnande engagemang i frågan om rent vatten för Manga Hill, en by i Nyanzaprovinsen i västra Kenya.

Hon berättar med entusiasm om hur skolresan för fyra år sedan lett fram till biståndsprojektet.

– När det var dags för projektarbete det sista gymnasieåret ville jag tillbaka till Kenya, säger My. Jag fick möjlighet att åka tillbaka till samma by, Ndhiwa, där jag varit året innan. Mitt projektarbete fick bli att jag intervjuade ungdomar i Ndhiwa om deras liv.

Under besöket träffade hon också en präst som berättade att han hade ett borrhål för rent vatten men att projektet inte hade råd med en pump. Kanske kunde gästerna från Lindesberg hjälpa till med

kostnaden för pumpen? Sagt och gjort. Väl hemma ordnade My och hennes kompisar en välgörenhetskonsert i Lindesbergs kyrka.

– Vi fick in 13 000 kronor på konserten. Tillsammans med pengar från församlingen och en del andra insamlingsgåvor fick vi ihop pengar för att köpa en pump. Och jag kände att "det här vill jag fortsätta med".

My tog studenten och fortsatte drömma om Afrika och Kenya. Hon kontaktade den präst i Kenya som fått pengar till byns pump. Eftersom han även drev en skola frågade My nu om hon tillsammans med två kamrater kunde få komma till Ndhiwa och hjälpa till på skolan.

– Så blev det, säger My. Vi var där i 10 veckor. Hade idrotts- och datalektioner. Det var mitt tredje besök i Kenya och den första längre resan. Vi bodde i byn och jag fick prova på bylivet på allvar. På skolan fanns också Tom Nyangor, lärare i samhällskunskap. Han bjöd med sina svenska besökare till sin hemby Manga Hill.

Uttorkad vattentäkt mars 2011

tro att man dricker rent vatten utan att göra det.

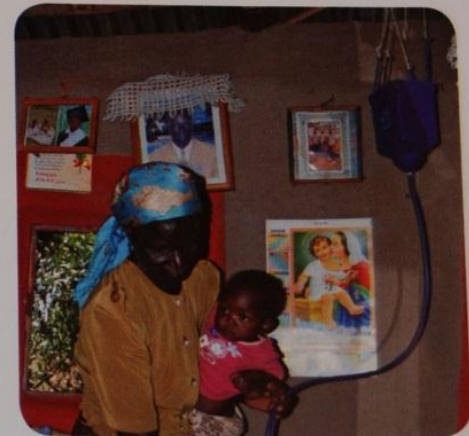
– Det var billigt, det krävde ingen el och det hade goda rekommendationer. Det används av Rotary International och det finns på Haiti och i Pakistan. Så vi sände information om reningsverket till Manga Hill och frågade om det kunde vara intressant. De svarade "ja" och vi kunde sätta igång att jobba.

Smutsigt vatten blir rent...

Vi är nu framme vid hösten 2010. 65 familjer som behövde rent vatten hade identifierats i Manga Hill och startskottet för insamlingen blev en informationskväll på församlingshemmet i Lindsberg.

– Bara den kvällen gav 9 000 kronor och vi kände att vi kommer att lyckas få in pengar till 65 reningsverk. Det var inte långt från jul så vi sålde också gåvokort med texten "Du har nu gett en familj i Manga Hill rent vatten i tre år". Det blev en populär julkapp i Lindsberg.

...med ett enkelt reningsverk

– När vi kom dit bad Tom att vi skulle prata lite om vikten av utbildning och rent vatten. Vi protesterade och sa "vi är bara 19 år". Men Tom svarade att "ni är vita. De lyssnar på er". Och vad skulle vi svara mer än "Är det så, OK". Det ordnades ett möte med de äldsta i byn och de bad om hjälp med rent vatten. – Vi försökte förklara att frågan var för svår för tre svenska 19-åringar men när vi fick se den damm där de hämtade vatten förstod vi allvaret. Det var brunt och smutsigt. Så vi svarade att vi kan göra ett försök. Vi kände att vi måste försöka. Tillbaka i Lindsberg försökte My sätta sig in i frågan om hur man ordnar rent vatten. På nätet hittade hon ett vattenreningsverk, Lifestraw Family, en mikrobiologisk vattenrenare som är utvecklad för familjer i utvecklingsländer där det inte finns tillgång till rent vatten. Det renar upp till 18 000 liter vatten vilket är tillräckligt för att förse en familj på fem personer med rent dricksvatten i tre år. När vattnet inte längre renas ordentligt får man inte vatten genom filtret vilket betyder att man aldrig kommer att

ken beställdes i Nairobi och det var dags för leverans. Innan My tillsammans med två kamrater begav sig till Manga Hill läste de på mer om vad biståndsorganisationer lyfter in i vattenfrågan.

– Det handlar inte bara om vatten, säger My, utan också om latriner och handhygien. Allt detta diskuterade vi med människorna i byn. Vi visade också hur reningsverken skulle användas, vi prickade av på listan att alla de 65 familjerna fått sitt reningsverk och vi fick personliga kontakter.

Efter besöket åkte My till huvudstaden Nairobi för att möta upp sina kurskamrater från Birka folkhögskola. I kursen ingick en projektresa som för Mys del gick till Vi-skogen i Tanzania. Det gav också henne möjlighet att, två månader efter leveransen av reningsverken, åter besöka Manga Hill. – Jag var nervös inför besöket. Kunde knappt sova natten innan. Men när jag kom dit visade det sig att alla reningsverken fungerade och att de gjort skillnad.

Familjerna berättade att de inte längre hade ont i magen eller några magproblem alls. Många hade också grävt och gjort i ordning latriner.

Byn hade också på ett helt nytt sätt organiserat sin vattenanvändning.

– För det vattendrag som finns hade man nu ett system, berättar My. Man tar dricksvattnet längst upp, diskar längre ner och

ännu längre ner badar man själva. Djuren tar man till ett helt annat vattenhål.

Nu finns också en organisation för samarbete runt vattenfrågan både i Lindesberg och i Manga Hill.

– Precis som vi har WAIK i Sverige har de startat WAIK i Nyanza. Man har en styrelse och en kommitte som håller kontakt med alla de familjer som ingår.

Reningsverken löser vattenfrågan just nu.

Men samtidigt behövs en mer långsiktig lösning. My och WAIK har börjat titta på möjligheten att borra efter rent grundvatten, eller på annat sätt lösa problemet.

– Men vi kan bara undersöka och föreslå, betonar My. Det är lokalt beslutet måste fattas.

Det är helt i linje med hela hennes biståndsfilosofi.

– Jag åkte inte till Kenya för att hjälpa. Men när någon ber dig om stöd måste du försöka. Men det är farligt om vår grundinställning är att vi kommer bara för att hjälpa någon.

Spelar det då någon roll? Det finns gott om Manga Hill i världen, små byar som saknar rent vatten.

– Man måste börja någonstans, säger My. Skulle alla starta projekt, eller svara på vad andra människor ber om, då skulle vi tillsammans kunna hjälpa hela världen! 🌍

Vattentäkt januari 2011. Två månader senare var den helt uttorkad